

Tekniska kontoret
Ruth Meyer

Kommunstyrelsen

Slutrapportering av uppdrag att utreda och vidta åtgärder för att minska användandet av el inför vintern 2022–2023

Ärendet

Under hösten 2022 steg elpriserna kraftigt. Under vissa perioder var det svårt att tillgodose erforderligt effektbehov i Sverige på grund av kriget i Ukraina samt att flera av kärnkraftverken i Sverige och i Europa var tagna ur drift. Myndigheter uppmanades att se över sin elanvändning samt ta fram åtgärder för att minska den.

Kommunstyrelsen gav den 24 oktober 2022 (§ 143) i uppdrag åt nämnderna att utföra och utreda ett antal åtgärder för att minska användandet av el inför vintern 2022–2023. Resultatet blev att nämndernas elanvändning minskade med 4,6 procent under perioden december 2022 till mars 2023 vilket överträffar målet om att spara 3 procent. Med föreliggande ärende slutrapporteras åtgärderna i enlighet med kommunstyrelsens uppdrag.

Tekniska kontorets förslag till beslut

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen noterar slutsatserna och lägger slutrapporteringen till handlingarna.

Bakgrund

Under hösten 2022 steg elpriserna kraftigt. Under vissa perioder var det svårt att tillgodose erforderligt effektbehov i Sverige på grund av kriget i Ukraina samt att flera av kärnkraftverken i Sverige och i Europa var tagna ur drift. Myndigheter uppmanades att se över sin elanvändning samt ta fram åtgärder för att minska den. Kommunledningskontoret har tillsammans med tekniska kontoret och bildningsförvaltningen lagt fram förslag till energieffektiviseringsåtgärder för kommunens lokalbestånd med fokus att spara el. Danderyds kommun under lång tid har arbetat med att minska energianvändningen varpå flertalet energieffektiviseringsåtgärder redan implementerats i kommunägda byggnader. Sedan år 2007 har energianvändningen minskat med 43 procent.

Tekniska kontoret
Ruth Meyer

Tekniska kontorets utredning

Fyra nämnder har återrapporterat i enlighet med kommunstyrelsens uppdrag: kultur och fritidsnämnden den 21 mars 2023 (§ 17), utbildningsnämnden den 22 mars 2023 (§ 22), tekniska nämnden den 26 oktober 2022 (§ 99) och fastighetsnämnden den 1 december 2023 (§ 70). I följande tabell återges en komplett redovisning av nämndernas åtgärder.

	Åtgärd	Kommentar	Ansvarig nämnd	Återrapportering
1	Samarbetsprojekt med verksamheterna för att ändra beteende riktat både till egen verksamhet och privata hyresgäster.	Utskick av informationsbrev, platsbesök, utbildningar, rådgivning. Obligatorisk information på APT.	FN och KFN i samarbete med UN, SN, KS.	Informationsinsats genomförd av tekniska kontoret med guider med energispartips för verksamheter, boenden och kontorslokaler. Bildningsförvaltningen och har informerat på verksamheter. Förvaltningen arbetar också med beteendeförändringar med egen personal och föreningar för att minska läckage av värme vid fritidsanläggningarna.
2	Förbjuda separata värmeradiatorer som kopplas in i vägguttagen.	Detta påverkar värmereglerings-systemet negativt och gör så att det centrala värmesystemet inte arbetar optimalt. Obligatorisk information på APT.	Samtliga nämnder.	Insats genomförd av tekniska kontoret bland annat genom informationsinsats och i samarbete med driftentreprenör som kontrollerade att inga separata elradiatorer var inkopplade på verksamheterna. Internservice kontrollerade att inga elradiatorer var inkopplade på Djursholms slott. Bildningsförvaltningen

Tekniska kontoret
Ruth Meyer

				har också informerat på verksamheter.
5a	Alternativ juldekoration som inte innefattar elanvändning inne på kommunens verksamheter (elljusstakar, julgransbelysning).	Stort signalvärde	KS i samarbete med KFN, UN, SN.	Informationsguider om julbelysning togs fram med råd om hur verksamheterna ska tänka i steg om julbelysningen.
5b	Alternativ juldekoration som inte innefattar elanvändning utomhus.	Stort signalvärde	TN	Tekniska kontorets utredning ledde till att ingen förändring av julbelysningen infördes. Fem julgranar med LED-belysning sattes upp i kommunen samt dekoration med LED-belysning på 6 platser.
6	Släcka fasadbelysning på slottet och andra kommunala fastigheter.	Stort signalvärde	FN, DJAB	Tekniska kontorets utredning ledde till att fasadbelysningen på Djursholms slott släcktes ned.
7	Justera säsongstart för uteisarna på Stockhagen och Danderydsvallen till utetemperatur runt noll.	I dagsläget spolas isen vid en utetemperatur på cirka + 5 °. Innebär stor påverkan för tillgängligheten för allmänheten till skridskoåkning.	KFN	KFN har tagit beslut att inte göra detta då det innebär för stor påverkan för barn och unga i Danderyd. Det finns en risk att det inte skulle bli någon uppspolning av uterinkarna alls under vintern om förvaltningen ska invänta en stabil utetemperatur på 0 grader. Däremot har investeringar gjorts i kylanläggning som innebär att spillvärme som erhålls i kylmaskinen vid isläggning används till att värma upp byggnader.

Tekniska kontoret
Ruth Meyer

9	Undersöka om möjlighet till optimering av öppettider av förskolor och skolor under lov det vill säga att vissa förskolor och skolor eller delar av skollokalerna stängs under loven för att samlokalisera verksamheten.	Påverkar både elever, lärare och föräldrar i stor utsträckning vilket innebär att genomförandet kan vara svårt. Kommunikation mellan verksamhet och driftentreprenör viktig för att säkerställa att driften är optimal.	UN i dialog med FN.	Åtgärden har genomförts på de enheter där det varit möjligt utan påverkan på verksamhetens kvalitet. Under jullovet hade enstaka förskolor stängt, samtliga förskolor stängde ner avdelningar, även skolornas fritidshem krympte verksamhetslokalerna under lovet.
11	Stäng ned ishallar under vintermånaderna.	Om båda ishallarna stängs ned minskas elanvändningen med cirka 10 %. Denna åtgärd innebär hög påverkan på allmänheten och föreningarnas verksamhet samt anställd personal på idrottsplatserna.	KFN	KFN har tagit beslut att inte göra detta då det innebär för stor påverkan för barn och unga i Danderyd.
13	Stänga en skola/förskola och omplacera elever.	Stor påverkan för barn, föräldrar och lärare.	UN i dialog med FN.	Åtgärd har inte genomförts. Att omplacera elever och att stänga ner en hel skola eller förskola under pågående verksamhet har inte bedömts vara möjligt. Denna åtgärd anses vara en extraordinär åtgärd och därmed svår för förvaltningen att genomföra på kort sikt.
	Möjliga åtgärder på längre sikt	Kommentar	Ansvarig nämnd	Återrapportering
20	Utreda möjligheter till fjärrvärmeanslutning.	Detta innebär att ingen el behövs för uppvärmning.	FN	Tekniska kontoret har haft möte med Norrenergi för att undersöka möjligheten till att ansluta Kyrkskolan

Datum
2023-05-30Diarienummer
KS 2022/0352Tekniska kontoret
Ruth Meyer

				och Stocksundsskolan till fjärrvärmenätet.
--	--	--	--	--

Ingen akut effektbrist uppstod under vintern 2022–2023 varför ingen av de extraordinära åtgärderna behövdes utföras.

De föreslagna åtgärderna har inneburit en minskad elanvändning med 4,6 procent november 2022 till och med mars 2023 jämfört med samma period föregående år. Målet att minska elanvändningen med 3 procent uppfylldes således. Den uppnådda minskningen av elanvändningen är ett mycket bra utfall med tanke på den under vintern 2021–2022 rådande pandemin och den begränsade verksamheten i kommunens lokaler. En del av minskningen kan härledas till det kontinuerliga arbete kommunen gör för att minska energianvändningen genom investeringar i energieffektiv utrustning. Flera av åtgärderna involverade beteendeförändringar vilket visar hur viktigt det är att vara medveten om hur verksamheter kan hjälpa till med att spara el. Beteendeförändringar är en viktig pusselbit för kommunen i det fortsatta arbetet för att minska energianvändningen.

Konsekvenser för barn och unga

Åtgärderna som utfördes påverkade inte barn och unga. Kultur- och fritidsnämnden senarelade inte uppspolning av isen på uterinkarna då bedömningen som gjordes var att detta skulle ha för stor påverkan på barn och unga. Utbildningsnämnden utförde också de föreslagna åtgärderna med stor hänsyn till barn och unga och utförde inte åtgärder som bedömdes ha stor påverkan för den aktuella målgruppen.

Ekonomiska konsekvenser

Åtgärderna ledde till att kommunen fick minskade elkostnader. Åtgärderna i sig innebar ingen kostnad förutom viss arbetstid för att ta fram guider till verksamheterna om elbesparing och julbelysning

Johan Lindberg
KommundirektörStefan Sorpola
Tf teknisk direktör

Handlingar i ärendet

1. Tjänsteutlåtande, Slutrapportering av uppdrag att utreda och vidta åtgärder för att minska användandet av el inför vintern 2022–2023
2. Utbildningsnämndens beslut, 2023-03-22 § 22
3. Bildningsförvaltningens tjänsteutlåtande, 2023-02-28

Datum	Diarienummer
2023-05-30	KS 2022/0352

Tekniska kontoret
Ruth Meyer

4. Kultur- och fritidsnämndens beslut, 2023-03-21 § 17
5. Bildningsförvaltningens tjänsteutlåtande, 2023-03-01
6. Fastighetsnämndens beslut, 2022-12-01 § 70
7. Tekniska kontorets tjänsteutlåtande, 2022-11-18
8. Tekniska nämndens beslut, 2022-10-26 § 99
9. Tekniska nämndens ordförandes yttrande, 2022-10-26
10. Kommunstyrelsens beslut 2022-10-24 §143
11. Kommunledningskontorets tjänsteutlåtande, 2022-10-04

Expedieras
Tekniska nämnden
Utbildningsnämnden
Kultur och fritidsnämnden